

Informacija o polaznim osnovama za pregovore sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za „Drugi projekat energetske efikasnosti u Crnoj Gori (MEEP 2)”

Zakonom o budžetu za 2018. godinu definisano je zaključenje Ugovora o finansiranju sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD) za projekat „Energetska efikasnost u Crnoj Gori (MEEP 2)”, u iznosu od 6 miliona eura

Projekat „Energetske efikasnosti u Crnoj Gori – MEEP 2” predstavlja nastavak saradnje između Svjetske banke i Crne Gore, na polju unapređenja i poboljšanja energetske efikasnosti u javnim ustanovama. Prvi Ugovor o kreditu potpisan je u decembru 2008. godine, a drugi u decembru 2013. godine.

Finansijska sredstva za implementaciju MEEP 1 bila su obezbijeđena kreditom koji je Vlada Crne Gore uzela od Međunarodne banke za obnovu i razvoj u iznosu od 11,5 miliona eura, i to osnovni kredit u iznosu od 6,5 miliona (realizacija je započela 2009. i završila se 2013. godine) i dodatno finansiranje u iznosu od 5 miliona eura (realizacija je započela 2014. i završila se u martu 2018. godine). Realizacijom MEEP 1 adaptirano je 25 javnih objekata, i to 16 zdravstvenih i 9 obrazovnih objekata. Ukupna vrijednost radova iznosila je 9, 1 miliona eura. U prvoj fazi realizacije projekta (osnovni kredit) predmet adaptacije bili su obrazovni i zdravstveni objekti, dok u drugoj fazi realizacije projekta (dodatno finansiranje) bili su samo zdravstveni objekti.

Projektom MEEP 2 planirano je da se kreditna sredstva koriste za primjenu mjera energetske efikasnosti i poboljšanje uslova boravka u 18 zdravstvenih objekata, kao i da se uspostavi održiv sistem finansiranja projekata energetske efikasnosti u zdravstvenom sektoru, koji predstavlja uslov za dobijanje kredita za realizaciju projekta MEEP 2.

Projekat se sastoji od sljedećih djelova:

➤ *Investicije za energetske efikasnost u zgradama zdravstvenog sektora*

- Sprovođenje investicija koje se odnose na energetske efikasnost u odabranim objektima zdravstvenog sektora za koje će postignute uštede za energiju biti evidentirane/obuhvaćene i reinvestirane za Investicije za energetske efikasnost korišćenjem modela obuhvata ušteda za energiju;
- Pružanje tehničkih usluga koje su povezane sa Investicijama za energetske efikasnost;
- Instaliranje opreme za monitoring energetske potrošnje u objektima zdravstvenog sektora

➤ *Tehnička pomoć*

- Izrada održivog investicionog okvira za energetske efikasnost između ostalog kroz: (i) Ocjenu opcija dizajna i institucionalnih opcija za srazmjerno povećanje i repliciranje šeme obnovljivog (revolving) finansiranja za Investicije za energetske efikasnost kojima su obuhvaćene zgrade javnog sektora pored objekata zdravstvenog sektora; (ii) Podršku pripremi, ukoliko je relevantno, javnih politika, pravnih i/ili regulatornih promjena kako bi se olakšalo srazmjerno povećanje i repliciranje modela obnovljivog (revolving) finansiranja;
- Sprovođenje aktivnosti koje se odnose na Investicije za energetske efikasnost za ključne interesne grupe Projekta na teme koje između ostalog uključuju: (i) izdavanje sertifikata za zgrade; (ii) monitoring i verifikaciju za postizanje energetske uštede i ušteda u pogledu troškova; i (iii) unaprijeđene operative prakse i prakse koje se odnose na održavanje u objektima sa Investicijama za energetske efikasnost;

- Sprovođenje komunikacionih aktivnosti i aktivnosti informisanja javnosti koje su uzele u obzir rodne aspekte, koje između ostalog uključuju: (i) promovisanje i dijeljenje rezultata Projekta; i (ii) unaprijeđenje spoznaje o energetskej efikasnosti.

➤ **Podrška realizaciji projekta**

- Podrška učinkovitoj realizaciji i upravljanju Projektom, između ostalog kroz: (i) finansiranje odabranih članova Jedinice za tehničku podršku kako je to navedeno u Operativnom priručniku; (ii) sprovođenje funkcija nabavki i finansijskog upravljanja od strane Jedinice za tehničku podršku; i (iii) finansiranje Operativnih troškova i finansijskih revizija.

Pomenuti aranžman treba da definiše uspostavljanje održivog sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti, a polazeći od primjera dobre prakse. Razlozi za uspostavljanje sistema su sljedeći:

- iz ušteda se finansiraju radovi u drugim zdravstvenim objektima, i to bez dodatnog budžetskog zaduženja i/ili iz kapitalnog budžeta;
- unapređuje se nivo komfora u više zdravstvenih objekata;
- uvodi se sistem kontrole u potrošnji energenata;
- stvara se dodatna finansijska ušteda, iz razloga što se prikupljanje ušteda odnosi samo na objekte koji su predmet adaptacije preko MEEP 2. Uštede u potrošnji energenata u drugim adaptiranim objektima, manifestovaće se kroz manje zahtjeve za plaćanje energenata iz državnog budžeta,
- uspostavljeni sistem finansiranja projekata energetske efikasnosti u zdravstvenom sektoru, koristeći kao dobar primjer za primjenu mjera energetske efikasnosti u drugim javnim objektima.

Predstojećim pregovorima razmotriće se mogućnost i način uspostavljanja sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti.

Datum završetka projekta je 29. decembar 2023. godine.

U skladu sa preliminarim razgovorima, predviđen je rok dospeljeća zajma od 15 godina koje uključuju i 5 godina grejs perioda. Takođe, Nacrtom Ugovora o zajmu predviđena je provizija za obradu zajma u iznosu od 0,25 % vrijednosti zajma, kao i naknada na nepovučena sredstva u iznosu od 0,25% godišnje nepovučenog dijela zajma. Osim toga, kamatna stopa na zajam jednaka je 6-mjesečnom EURIBOR-u uvećanom za fiksnu kamatnu maržu. Otplata zajma vršila bi se polugodišnje, 15. maja i 15. novembra, u skladu sa definisanim planom otplate.

Prethodno pomenuti uslovi aranžmana biće konačno precizirani tokom pregovora koji su predviđeni za 25. i 26. april 2018. godine. Stoga, za potrebe sprovođenja pregovora potrebno je ovlastiti pregovarački tim, koji bi sačinjavali sljedeći predstavnici Ministarstva ekonomije, Ministarstva zdravlja i Ministarstva finansija:

- Marko Radulović – generalni direktor Direktorata za energetskej efikasnost Ministarstva ekonomije, šef delegacije;
- Milovan Vujović - državni sekretar Ministarstva zdravlja;
- Milica Škiljević - generalna direktorica Direktorata za ekonomiku i projekte u zdravstvu Ministarstva zdravlja;
- Dragan Darmanović – Generalni direktor Direktorata za Državni trezor, Ministarstvo finansija;

- Katarina Živković – Načelnica u Direktoratu za Državni trezor, Ministarstvo finansija;
- Branka Rogošić – Samostalna savjetnica u Direktoratu za Državni trezor, Ministarstvo finansija